

Informele groepen

Verkenningen van eigentijdse bronnen van sociale cohesie

E. van den Berg, P. van Houwelingen en J. de Hart (red.)

BIJLAGEN

Bijlage B4.1	Geraadpleegde personen	2
Bijlage B6.1	Lijst van geraadpleegde personen	4
Bijlage B7.1	Lijst van geïnterviewde sleutelfiguren	5
Bijlage B8.1	Lijst van geïnterviewde personen	6
Bijlage B8.2	De bezochte tuinen	6
Bijlage B11.1	Geïnterviewde sleutelfiguren	10
Bijlage B13	Tabellen bij hoofdstuk 13	11
Bijlage B14.1	Geïnterviewde personen	13

Bijlage B4.1   Geraadpleegde personen¹

Ammerlaan, Gerard van (22-1-2009)
Berkel, Svengard van (1-4-2009)
Boer, Ada (26-3-2009)
Breek, Jaap (19-1-2009)
Broek, Willem van den (22-1-2009)
Brummer, Piet (19-1-2009)
Buckly, Pol (12-10-2009)
Buisman, Rob (9-4-2009)
Cara, Stefano (12-10-2009)
Dechering, Harrie (19-1-2009)
Depyper-Delbaere, Nicole (6-4-2009)
Egdom, Joke van (17-3-2009)
Fraterman, Theo (19-1-2009)
Ghijssels, Corrie(24-3-2009)
Gouweloos, Loes (24-3-2009)
Haidari, Samir (26-10-2009)
Hazebroek-Buijs, Ien (26-3-2009)
Helm, Jeannette van der (26-3-2009)
Hiemstra, Tineke (24-3-2009)
Houdijk, Ingeborg (9-4-2009)
Houdijk, Marjolijn(9-4-2009)
Hullenaar, Maria van 't (26-3-2009)
Jager, Jeanette de (22-1-2009)
Kam, Tine van der (26-3-2009)
Kok, Lia de (26-3-2009)
Kooij, Ria van der (17-3-2009)
Kozijnzen, Fia (1-4-2009)
Krogt, Ine van der (26-3-2009)
Kruistum, Peter van (9-4-2009)
Lammers, Aleid (26-3-2009)
Maletsky, Arne (1-4-2009)
Mol, Marina de (17-3-2009)
Naus, Annerie (1-4-2009)
Nederpeld, Elly (17-3-2009)
Pagie, Martin (1-4-2009)
Peters, Dick (26-3-2009)
Plat, Victor (16-4-2009)
Radstake, Kim (28-1-2009)
Revier, Didy (26-3-2009)
Rijkwijk, Nubia van (9-4-1009)
Schlüter, Margreet (28-1-2009)

---

¹ In deze lijst zijn de mensen opgenomen met wie een interview is afgenomen. De mensen die alleen telefonisch zijn geraadpleegd in het kader van de zoektocht naar informele groepen in Alphen zijn niet in de lijst opgenomen.

Silanoë, Genera (12-10-2009)
Sluizemann, Marco (26-3-2009)
Smids, Ron (26-3-2009)
Snel, Maria (26-3-2009)
Steutel-Van Eck, Paula (6-4-2009)
Stok, Arthur (26-3-2009)
Ubert, Nancy (28-1-2009)
Verhoeven, Joke (1-4-2009)
Waalewijn, Pieter (9-4-2009)
Wersch, Anju van (17-3-2009)
Wigmans, Marianne (1-4-2009)
Zoutman, Rento (20-1-2009)

Bijlage B6.1   Lijst van geraadpleegde personen

Via de bibliotheek Leidschendam-Voorburg is contact gezocht met vier leden van ondersteunde leesgroepen. Met hen is in april 2010 een gesprek van ongeveer een uur gevoerd. We zijn de deelnemers en Ellen van Zijl van de bibliotheek Leidschendam-Voorburg heel erkentelijk voor hun medewerking.

Lijst met geïnterviewden:

- **Mevrouw Tiemans, leeskring De conclusie**
- **Mevrouw Van der Giessen, leeskring De Boekenvorsers**
- **Mevrouw Manger-Molenaar, leeskring De Boekensteun**
- **Mevrouw Van der Meer, leeskring Riomi.**

Bijlage B7.1   Lijst van geïnterviewde sleutelfiguren

De volgende personen zijn geïnterviewd op 7 en 8 april 2010:

Dhr. W. van der Coelen, gemeente Peel en Maas, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling

Dhr. J. Custers, St. Vorkmeer, welzijnsorganisatie, Panningen

Dhr. B. Kokshoorn, dorpsoverleg Kessel-Eik

Dhr. J. Timmermans, dorpsoverleg Beringe

Dhr. F. Schilder, dorpsoverleg Grashoek

Dhr. G. Drissen, dorpsoverleg Grashoek

Mw. Brummans, dorpsoverleg Egchel

Mw. Bos-Hanrats, dorpsoverleg Koningslust

Bijlage B8.1   Lijst van geïnterviewde personen

Sleutelpersonen:

- 1 AVVN, belangenbehartigende vereniging voor volkstuiniers, Herman Vroklage (voorlichter).
- 2 Platform Utrechtse Natuur- en Milieuorganisaties: Trudy Jongkind, coördinator.
- 3 Gemeente Zoetermeer, Maaïke Kentie, coördinator adoptiegroen.
- 4 Beheerder website buurtmoestuin.nl (met accent op tuinen in Amsterdam) Auke Bakker, afgezien van interview gezamenlijke tour door Amsterdam gemaakt langs meerdere buurtmoestuinen.

Tuingroepen:

- 5 Utrecht, Wittevrouwen: De Bickershof, oudere gemeenschappelijke binnentuin van en voor omwonenden, bestuursleden Marian Moons en Joyce Parlevliet.
- 6 Amsterdam, Rivierenbuurt: De Trompenburg, kleine moestuinen naast speeltuin. Groepsgesprek met een deel van de tuingroep: Auke, Dorothea, Jan en Olga.
- 7 Amsterdam, Geuzenveld-Slotermeer: buurtmoestuin tevens 'kunstproject' "De kok, de kweker, zijn vrouw en zijn burens". Interview met Aisha Hashmi en Costa, daarnaast gesproken met Gerda, Latifa en Eptisan, allen bestuursleden.
- 8 Zoetermeer, adoptiegroen; tuin bij basisschool. Renny Visser en Carolien van Driel.
- 9 Zoetermeer, adoptiegroen; gemeenschappelijke kruidentuin in woonbuurt. Marianne Lambooj.
- 10 Zoetermeer, adoptiegroen; vrij klein plantsoen door buurtbewoners beheerd in natuurlijke stijl. Fred Baerveldt.
- 11 Zoetermeer, adoptiegroen; verschillende kleine plantsoenen door buurtbewoners beheerd; buurtgroep is veranderd in soloactie; 'doodgebloede' tuingroep. Taco Slagter.

Bijlage B8.2   De bezochte tuinen

Utrecht, De Bickershof

Deze tuin bestaat al sinds midden jaren tachtig. Ze ligt midden in een gesloten bouwblok waar ten tijde van de stadsvernieuwing twee garages gesloopt werden. Op de vrijkomende grond is een tuin aangelegd, waarbij enkele omwonenden ervoor geijverd hebben om dit door bewoners zelf te laten doen. Zo kon een interessantere tuin gemaakt worden en beheerd binnen het budget van de gemeente (Jongkind 2008). Er bleek gif in de grond te zitten en de reiniging kostte vijf jaar. Dat gaf gelegenheid om bewoners te winnen voor het plan, want er was aanvankelijk weerstand. Die was ingegeven door angst voor hangjongeren in de tuin en weinig affiniteit met groen onder een deel van de bewoners (I5).

Aan het hof loop je makkelijk voorbij; het is bereikbaar via twee poorten die overdag geopend zijn. Veel omwonenden hebben een kleine tuin die aan het gemeenschappelijke hof grenst. Er zijn verschillende delen in de hof, een meer natuurlijk deel met onder meer een heemtuin, een vijver, bijenkorven en een bloemenweide, er zijn negen volkstuinen van elk 25 m² waarvoor een wachtlijst is, dierenverblijven met kippen, konijnen en eenden, een boomgaardje met gras waarop een picknicktafel staat. Ook is er een speeltuintje en een klein ontmoetingsplein.

Bij de opening van de tuin is een bewonersvereniging opgericht, waardoor het mogelijk werd het onderhoudsgeld en de verantwoordelijkheid voor het beheer van de gemeente over te dragen aan de bewoners. Van de drie oorspronkelijke gangmakers zijn er 25 jaar later twee overleden en de derde is verhuisd. Het bestuur bestaat wisselend uit drie tot vijf mensen, meest vrouwen van middelbare leeftijd, die de kern van de groep vormen. Het aantal deelnemers aan gezamenlijke activiteiten is groter, zo'n 8 tot 18 mensen op tuinwerkdagen en veel meer bij bijzondere activiteiten zoals een BBQ. Er zijn ook subgroepjes die zich over de heemtuin of de dieren ontfermen.

Amsterdam, De Trompenburg

Deze kleine moestuintjes in de Amsterdamse Rivierenbuurt liggen ingeklemd tussen een omheinde speelruimte en een vrij toegankelijk speeltuintje met een zandbak en veel bankjes. Bij de speelruimte is een gebouw van de speeltuinvereniging en het wijkopbouwwerk is ook dichtbij gehuisvest. De omringende huizen zijn etagewoningen, in de meeste gevallen zonder tuin. De moestuinen waren op een ander stukje grond gepland, maar die bleek te vervuild voor voedselteelt.

Er zijn 12 perceeltjes van elk hooguit zes vierkante meter en daarnaast twee gemeenschappelijke stukjes met onder meer aardperen en kruiden. Per begin mei is de stand van het gewas sterk verschillend: sommige stukjes zijn al beplant of ingezaaid; anderen moeten nog beginnen. Er ligt geen zwerfvuil. Het geheel is niet omheind, wel is er een laag stuk gaas gespannen als bescherming tegen inloop van honden. Het is niet moeilijk om de tuinen in te stappen en dwars door de gewassen te lopen. Dat gebeurt vooralsnog weinig.

De tuintjes gaan hun tweede seizoen tegemoet. Ze werden in 2009 gecreëerd op de plaats van gemeentegroen. Eén initiatiefnemer heeft belangstellenden gemobiliseerd door middel van huis aan huis berichten en een oproep in een buurtblad. Daarop zijn bewonersavonden georganiseerd waarop 25 tot 30 mensen kwamen. Daar werd ook enige weerstand uitgesproken. Men vreesde inkrimping van areaal waar de hond uitgelaten kan worden en overlast van tuiniers. De weerstand verdween na discussie en nadat de precieze plek van de tuinen vanwege de vuile grond verschoof. Verschillende belangstellenden vielen alsnog af en een passend aantal bleef over. De groep bestaat uit de tuiniers van de 12 tuintjes, allen omwonenden, van wie er één ook uitkijkt op de tuintjes. Ze zijn allen aangesloten bij de speeltuinvereniging, die zich verantwoordelijk heeft gesteld voor het onderhoud van de tuinen.

Deze vereniging informeert de kinderen over de tuinen en vraagt ze -met succes- om deze te respecteren.

Amsterdam, De Kok, de Kweker

In een multiculturele buurt in Geuzenveld-Slotermeer startte in april 2009 op initiatief van een Sloveense kunstenaars een buurtmoestuin- en kookproject onder de naam 'The Cook, the Farmer, his Wife and their Neighbor'. De buurt staat op de nominatie voor sloop en de groentetuin had tot doel om bewoners ondanks dreigende ontworteling bij hun buurt te betrekken. De opzet is om samen groenten te verbouwen en daarvan maaltijden te bereiden uit de keukens van diverse culturele groepen: Turks, Marokkaans, Surinaams. Het project kreeg subsidie en werd ondersteund door het Stedelijk Museum. Het zou voor één seizoen lopen, tot september 2009. Gedurende dat seizoen zijn er ongeveer elke zes weken feestjes georganiseerd naar aanleiding van de kookprestaties, waarbij uit de subsidiegelden de benodigde etenswaren en partytenten werden bekostigd. Dat is inmiddels beëindigd. Wel is er met hulp van de verhurende woningcorporatie, Far West, een doorstart gemaakt. Er mocht een hobbykas worden gekocht, tuingrond en zaad. Ook betaalt de corporatie water, licht en ook verwarming in de keuken die naast de tuin ligt.

De tuinen liggen in een blok met aan twee kanten portiekflats van vier hoog. Het terrein is omheind en kan afgesloten worden. Wel hebben de benedenbewoners vanuit hun ondiepe tuinen altijd toegang. Die benedentuinen zijn merendeels ook als moestuinen ingericht. Het binnenterrein is van gras en heeft daarin een aantal gespitte percelen van de tuiniers. Ze verschillen in grootte.

Er is een bestuur opgericht dat uit vijf dames en een man bestaat. Twee vrouwen beheren de tuin; de anderen hebben de regie over de keukens, maar werken ook in de tuin. Deze bestuursleden hebben

tuinen van ongeveer zes tot acht vierkante meter per persoon, en staan hun oogst deels af voor de maaltijden. Andere bewoners kunnen een stukje grond van ongeveer twee meter huren voor twee euro per jaar en houden zelf de oogst. Daarvoor is veel belangstelling. Er zijn ook diverse kinderen betrokken bij de tuinen. Bijna alle deelnemers kijken uit op de tuintjes.

Zoetermeer, adoptiegroen: siertuinen

Eind jaren negentig startte in Zoetermeer het adoptiegroen als onderdeel van een ‘stadsnatuurplan’ dat meer en betere natuur binnen Zoetermeer moest creëren. Interessante planten bij de woningen zouden vogels en vlinders dichterbij huis brengen. Er bestonden indertijd nog zogenaamde ‘groene café’s’ in Zoetermeer, waar leden van natuurverenigingen thema-avonden hadden, waaronder leden van IVN Natuur en Milieueducatie en Groei en Bloei. Daar heeft de gemeente het adoptieplan voorgelegd, waarna sommigen hun buurt plantsoen gingen beheren, al dan niet met buurtgenoten. Daarna ontstonden er voorbeelden die in de publiciteit gebracht konden worden en zo is het zelfbeheer geleidelijk gegroeid. Tien jaar later kennen de Zoetermeesters het begrip adoptiegroen.

Twee leden van het IVN hebben elk in hun buurt met omwonenden de adoptie op zich genomen en behoren tot de eersten in Zoetermeer. In beide gevallen gaat het om een buurt met eengezinshuizen met voor- en achtertuinen en daarnaast kleine plantsoenen.

Een van de groepen beheert een driehoekig stuk grond van ca. 16 bij 16 bij 22 meter, dat heel natuurlijk is beplant met bodembedekkers zoals longkruid, bonte dovenetel, vlinderstruiken en bessenstruiken. Er hangt een nestkastje in één van de bomen en er is een paadje van houtsnippers gelegd. De omwonenden, zeven gezinnen waarvan drie met jonge kinderen en drie wat oudere paren, hebben in samenspraak indertijd een inrichtingsplan gemaakt waarmee de gemeente meteen akkoord ging. In tien jaar tijd is één gezin afgefallen wegens verhuizing; van de nieuwe bewoners is nog niet duidelijk of ze meedoen. Er wordt slechts twee keer per jaar samen in het plantsoen gewerkt, dat is toereikend. Verder is er normaal burenccontact.

De andere pionier maakte deel uit van een even extensieve groep. Hier werden meerdere kleine stukken plantsoen in beheer genomen door acht of negen huishoudens, waarbij één keer per jaar, in het voorjaar, alle deelnemers samen in die plantsoenen aan het werk gingen. Daarnaast werd in kleiner verband aan afzonderlijke stukken gewerkt door de meest nabije bewoners. Daarbij schoten anderen wel eens toe om te helpen. “Het ging allemaal niet zo officieel, een zeventiger jarenfeertje” (I11). Dit heeft een aantal jaren zo gefunctioneerd totdat er mensen wegens lichamelijke gebreken of verhuizing verstek moesten laten gaan en de overgebleven mensen het werk niet meer konden behappen.

Zoetermeer, adoptiegroen, kruidentuin

Een wat recenter adoptieproject dat nadien ook bewoners in andere buurten geïnspireerd heeft, is een kruidentuin. Die ligt in een veel ruimer plantsoen tussen rijen eengezinshuizen en flats van drie verdiepingen, merendeels huurwoningen. Een onttakeld speeltuintje binnen het plantsoen waarin verder gras ligt, boompjes en wat prikstruiken, is in 2006 op initiatief van enkele omwonenden in een kruidentuin veranderd. De kruidentuin is omringd met schapengaas, waarlangs onder meer frambozen en een druif groeien. Verder staan er keukenkruiden, bessen en wat kruidige siergewassen. Er is een toegangshek dat niet afgesloten wordt en waaraan een mededelingenvitrine hangt die door een timmerman uit de buurt is gemaakt.

De tuin is het initiatief van twee bewoonsters van wie er een droomde van een kruidentuin, terwijl de ander wachtte op een volkstuin. Hun oog viel op het oude speelterrein als geschikte locatie. De vrouwen inventariseerden, in samenspraak met de gemeente, het draagvlak onder omwonenden. “We hadden ieder een lijstje met mensen die zeiden: ‘leuk idee maar ik ben benieuwd of het gaat werken’ tot mensen die zeiden: ‘leuk!, ik wil wel meehelpen’” (I9). Er was draagvlak, maar ook wel enige scepsis dat de tuin kapot gemaakt zou worden. Anderzijds was er deels ook draagvlak doordat sommigen vreesden dat er anders ter plekke iets voor jongeren zou komen. Tien tot veertien mensen wilden actief worden.

De initiatiefnemers vormden een tandem dat al doende naar structuur zocht, die nodig bleek om de tuin effectief te kunnen beheren. De kerngroep groeide uit tot zes mensen, aanvankelijk vooral wat oudere mensen, daarna ook enkele gezinnen met kleine kinderen. De zoektocht naar structuur gold zowel het fysieke als het sociale. Voor de inrichting van de tuin was de vraag hoe geordend de planten moesten staan en in hoeverre de natuur zijn gang moest gaan. Dit werd een breekpunt voor de beide initiatiefnemers van wie er één afhaakte omdat het te geordend was naar haar zin. In sociaal opzicht speelde hetzelfde: in hoeverre moest het werk spontaan verlopen en in hoeverre volgens wat vastere patronen?

Zoetermeer, educatieve schooltuin

Een andere Zoetermeerse groepstuin die navolging heeft gekregen, is een tuin bij een basisschool die omringd is door hoogbouwflats. Het is een Jenaplanschool die leerlingen heeft uit die flats maar ook uit de rest van Zoetermeer. Vooral ouders uit meer welgestelde wijken zijn op school actief. De tuin bij de school was voorheen een verharde speelplaats, maar de school is al ruim bedeed met speelterrein. In 2001 zijn de eerste ouders, een groepje van ongeveer zeven moeders, begonnen om wat bloemen te zaaien om de school een vrolijker aanzien te geven. Daarnaast werd grond ingezaaid met vondsten uit de natuur, terwijl de kinderen ook zelf zaaiden. Na drie seizoenen liepen de moeders tegen de frustratie aan van veel onkruid. Een vrouw die er nieuw bij kwam heeft het initiatief genomen om in kaart te brengen wat de wensen van de actieve moeders precies waren. Daar kwam uit dat ze buiten wilden zijn en de kinderen iets meegeven over het groeiproces in de natuur. En ze vonden het gezellig om met elkaar koffie te drinken. Met die uitgangspunten is met hulp van Stichting Oase, die zich inzet voor natuurrijke tuinen en parken, een tuinontwerp gemaakt.

Kinderen uit alle groepen kunnen nu in de tuin rondbanjeren zonder schade aan te richten aan zaaibedden. Er is te zien hoe dingen groeien, er is een waterpoel met beestjes, een insectenhotel, vogelnestkast met nest, fruitbomen met namen die aanleiding geven tot een taallesje, zoals de mispel.

Momenteel runnen vier moeders de tuin, van wie twee pas recent. Er is natuurlijk verloop geweest van moeders wier kinderen de school afgerond hadden of die verhuisden.

Bijlage B11.1   Geïnterviewde sleutelfiguren

Geïnterviewde sleutelfiguren:

- Aldo Golja, CS Rotterdam, voormalig *administrator*
- (duo-interview op 19 november 2009, vervolginterview op 25 november 2009, vragen via e-mail beantwoord op 18 juni 2010 en 26 januari 2011)
- Anne-Marie Ros, a.k.a. Rossi, CS Rotterdam, huidig *city ambassador*
- (vragenlijst via e-mail ingevuld op 25 november 2009, interview op 8 juni 2010)
- Ramón Ster, CS Amsterdam, organisator verschillende groepen en activiteiten
- (interview op 25 november 2009, vragen via e-mail op 30 juni 2010)
- Paul Wouters, CS Rotterdam, voormalig *city ambassador*
- (duo-interview op 19 november 2009)

Bijlage B13 Tabellen bij hoofdstuk 13

Tabel B13.1 Achtergrondkenmerken van de respondenten, homojongeren 16-25 jaar, 2009 (in procenten)

	meisjes (n = 1101)	jongens (n = 535)
stedelijkheid huidige woonomgeving		
urbaan	57	61
ruraal	43	39
opleiding/werk		
volgt opleiding	75	79
heeft betaald werk	68	74
opleidingsniveau (hoogst volgend of afgerond)		
vmbo	10	11
havo/vwo	20	22
mbo	24	19
hbo/wo	46	48

Bron: SCP (Same'09)

Tabel B13.2 Aantal vrienden die (ook) op hetzelfde geslacht vallen , homojongeren 16-25 jaar, 2009 (in procenten)

	meisjes (n = 1101)	jongens (n = 535)
aantal vrienden die (ook) op zelfde geslacht vallen		
geen	7	12
een	14	10
twee	13	11
drie of meer	62	60
weet niet	4	7

Bron: SCP (Same'09)

Tabel B13.3 Het aandeel jongeren dat behoefte heeft en deelneemt (in)formele homogroepen naar seksuele voorkeur, homojongeren, 16-25 jaar 2009 (in procenten)

n = 1636	homoseksueel (n = 839)		overwegend homoseksueel (n = 474)		biseksueel (n = 309)		totaal	
	behoefte	ervaring	behoefte	ervaring	behoefte	ervaring	totaal behoefte	totaal ervaring
deelname activiteiten ooit								
ja	86	65	86	52	63	31	84	55
nee	14	35	14	48	27	69	16	45
type activiteiten:								
homovrienden (groepje)	60	37	59	24	36	12	55	29
internetcommunity	47	46	42	41	34	17	43	39
homo-belangenorganisatie	30	22	24	12	15	7	25	16
ja, maar weet nog niet wat	14	-	19	-	30	-	18	-
ja, aan ander type contact	3	2	19	3	30	1	4	2

Leesvoorbeeld: 55% van de homojongeren heeft behoefte aan een homovriendengroepje, terwijl 29 % hier ook daadwerkelijk deel van uitmaakt.

Bron: SCP (HoJo 2009)

Tabel B13.4 Factoren die mogelijk een rol spelen bij depressieve klachten, homojongeren, 16-25 jaar, 2009 (regressie model)
n = 1404

	gestandaardiseerde regressie coëfficiënt
leeftijd	-0.131**
opleidingsniveau	
vmbo (referentiegroep)	
mbo	-0.097*
havo/vwo	-0.025
hbo/wo	-0.130**
geslacht (meisjes referentiegroep)	
jongens	-0.080**
opleidingsniveau ouders	
laag (referentiegroep)	
midden	-0.027
hoog	-0.055
religieuze opvoeding	0.046
momenteel religieus	0.031
seksuele voorkeur	
uitsluitend homoseksueel (referentiegroep)	
overwegend homoseksueel	0.021
biseksueel	0.046
coming-out (wel gedaan referentiegroep)	0.035
seksuele voorkeur minder belangrijk	-0.004
seksuele voorkeur liever veranderen en hetero worden	0.142**
meer homonegativiteit	0.073**
deelname homovrienden groepje (nee =referentiegroep)	-0.057*
deelname homo internet community (nee =referentiegroep)	0.023
deelname homo-organisatie positie verbetering (nee = referentiegroep)	0.012
R ² van het model	0.12

* = significant op 5%-niveau.

** = significant op 1%-niveau.

Leesvoorbeeld: Naarmate homojongeren ouder worden rapporteren zij minder last te hebben van depressieve klachten.
Bron: SCP (Same'09)

Bijlage B14.1   Geïnterviewde personen

De volgende personen zijn we zeer erkentelijk voor hun bereidheid onze vragen in een (telefonisch) interview te beantwoorden:

De heer Aben (Vereniging voor Manisch Depressieven en Betrokkenen) (29-04-2010)
Mevrouw Baremans (Vereniging van Verlegen Mensen) (23-04-2010)
Mevrouw Boven (Labyrint-In-Perspectief) (06-05-2010)
Mevrouw Bruijs (Alzheimer Nederland) (03-05-2010)
Mevrouw De Haas (Stichting Zelfhulp Netwerk Zuidoost-Brabant) (15-04-2010)
Mevrouw Van den Heuvel (Vereniging voor Manisch Depressieven en Betrokkenen) (11-05-2010)
De heer Bavo Hopman (Stichting De Basis) (25-05-2010)
De heer Jong (regionale cliëntenorganisatie De Hoofdzaak) (06-05-2010)
Mevrouw Kammeijer (Ouders van een Vermoord Kind (www.vovk.nl)) (06-05-2010)
Mevrouw Van Leeuwen (Stichting Anorexia en Boulimia Nervosa) (07-05-2010)
De heer Van Mameren (NA Nederland) (04-05-2010)
Mevrouw Markx (Ypsilon) (28-04-2010)
Mevrouw Roetering (Stichting Pijn-Hoop) (06-05-2010)
Mevrouw De Rooij (Nederlandse Hyperventilatie Stichting) (06-05-2010) (07-05-2010)
De heer Roos (Stichting Aandacht Doet Spreken) (28-04-2010)
Mevrouw Van Schagen (Vereniging Cerebraal) (06-05-2010)
Mevrouw Joke Spanjaard (Vereniging Ouders van een Overleden Kind) (19-05-2010)